

ABSTRAKT

Úvod: V posledním desetiletí se mechanické srdeční podpory staly nedílnou součástí léčby pacientů v terminálním stádiu chronického srdečního selhání v rámci tzv. přemostění k transplantaci srdce. Jedním z popisovaných vedlejších účinků dlouhodobé mechanické srdeční podpory je zvýšená tvorba autoprotilátek, které mohou na podkladě komplexních imunologických interakcí negativně ovlivnit výsledek následné transplantace.

Cíl: Hlavním cílem naší experimentální prospektivní studie bylo posoudit účinek pozitivity autoprotilátek vůči novějším typům sledovaných receptorů na výsledky chirurgické léčby pokročilého srdečního selhání (implantace mechanické podpory a navazující transplantace srdce).

Metodika: Úvodní část práce tvoří literární přehled současných poznatků o možných mechanismech vedoucích k tvorbě protilátek u pacientů po implantaci mechanické podpory, nové metody detekce protilátek a nejnovější publikace pojednávající o možném negativním vlivu těchto protilátek na výsledky transplantace. Součástí experimentální práce bylo zavedení a praktické osvojení nové metodiky detekce autoprotilátek (Luminex). V první části experimentu jsme nejdříve stanovovali hladiny protilátek proti Angiotensin II Typ 1 Receptoru (AT1R) u 96 pacientů, kterým byla implantována dlouhodobá mechanická srdeční podpora Heart Mate II (HMII) v období 2008-2012. Přežívání na podpoře a morbidita byla porovnána u pacientů s pozitivní a negativní hladinou protilátek. V závěrečné části práce jsme porovnávali vliv hodnoceného primárního parametru na morbiditu, mortalitu a výskyt rejekce vůči kontrolní skupině 64 pacientů, kteří podstoupili transplantaci bez nutnosti přemostění mechanickou srdeční podporou.

Výsledky: Anti AT1R protilátky se vyskytovaly u 13/83 (16%) pacientů již před implantací HMII (AT1R+). Čtyři pacienti (6%) byli rovněž senzitivizováni proti HLA antigenům. Během podpory se sekundárně imunosenzitivizovalo dalších 50 pacientů (71%), kteří původně vykazovali negativní AT1R titr protilátek (AT1R+/-). 20 pacientů (29%) zůstalo negativních (AT1R-). Dvouleté přežívání na mechanické srdeční podpoře bylo $78 \pm 12\%$ u AT1R-, $60 \pm 23\%$ u AT1R+ a $92 \pm 6\%$ u AT1R+/- pacientů ($p=0.409$). Podíl pacientů, u kterých se ve dvouletém sledování nevyskytla žádná z uvedených nežádoucích příhod (selhání mechanické srdeční podpory, infekční, krvácivé a neurologické komplikace) dosáhl ve skupinách s AT1R-, AT1R+ a AT1R+/- hodnot $49 \pm 14\%$, $53 \pm 16\%$ a $41 \pm 11\%$ ($p=0.875$). Jedno a pětileté přežívání po transplantaci u AT1R- bylo $88 \pm 8\%$ a $76 \pm 10\%$ a $87 \pm 5\%$ a $81 \pm 7\%$ u AT1R+ pacientů ($p=0.582$). Nepřítomnost akutní celulární rejekce 1 rok po transplantaci dosáhla $68 \pm 12\%$ u AT1R- a $75 \pm 6\%$ u AT1R+ ($p=0.218$); u protilátkami zprostředkované rejekce dosáhla 100% u AT1R- a $98 \pm 2\%$ u AT1R+ ($p=0.198$).

Závěr: V analýze jsme nezaznamenali statisticky významný rozdíl v přežívání po implantaci HMII u pacientů mezi pacienty s negativním titrem AT1R autoprotilátek oproti skupinám primárně i sekundárně senzitivizovaných pacientů na mechanické srdeční podpoře. Rovněž výskyt komplikací během srdeční podpory nevykazoval signifikantní rozdíly. Navazující srovnání vůči kontrolní skupině neprokázalo statisticky významný rozdíl ve výsledcích po transplantaci a incidenci akutních rejekcí u pacientů s pozitivitou pozorovaných protilátkami oproti pacientům bez jejich přítomnosti. Naše studie podporuje závěr, že u léčby mechanickou srdeční podporou představuje dynamika vzniku sledovaných protilátek biomarker, který je disociovaný s klinickými parametry morbidity, mortality a výskytu rejekce během napojení i po transplantaci srdce.